

Laki- ja talousvaliokunnan mietintö n:o 17 hallituksen esityksen johdosta laiksi kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 19 päivänä helmikuuta 1982 lähettänyt laki- ja talousvaliokunnan valmistelevalle esitykselle hallituksen edellä mainitun esityksen n:o 19. Asiantuntijoina ovat valiokunnassa olleet kuultavina lainsäädäntöneuvos Ilmari Ojanen oikeusministeriöstä, nuorempi hallitussihteeri Pauli Karvinen maa- ja metsätalousministeriöstä, osastopäällikkö Antti Pohjola maanmittaushallituksesta, varatuomari Salme Sauvonsaari Suomen Kaupunkiliitosta, akimies Jorma Immonen Suomen Kunnallisliitosta, agronomi Esko Kiviniemi Maanomistajain liitosta ja varatuomari Esko Ala-Ketola Maataloustuottajain Keskusliitosta. Käsiteltyään asian valiokunta esittää seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettuun lakiin tehtäviksi eräitä lunastusmenettelyä koskevia muutoksia. Esityksen mukaan lunastettava alue voitaisiin merkitä kiinteistörekisteriin ja saada siihen omistusoikeus, vaikka lunastustoimikunnan päätökseen on haettu muutosta korvausten tai kustannusten osalta. Lisäksi ehdotetaan selvennettäviksi eräitä korvauksen suorittamista koskevia sää-

nöksiä. Samalla ehdotetaan, että muutoksenhakuoikeutta maa- ja metsätalouden alalla koskevat säännökset saatettaisiin yhdenmukaisiksi oikeudenkäymiskäärin sekä yleisistä teistä ja yksityisistä teistä annettujen lakien vastaavien säännösten kanssa.

Hallituksen esityksen perusteluihin yhtyen valiokunta pitää esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä tarpeellisenä ja puoltaa sen hyväksymistä kuitenkin niin, että lakiehdotuksen 21 §:n 3 momentissa tarkoitetut toimitukset tulisivat vireille tarvittaessa lunastustoimituksen toimitusinsinöörin esityksestä, ja niin, että 53 §:n 3 momentissa esitetyt näkökohdat otetaan huomioon muuttamalla 73 §:n 2 momenttia, johon yhteyteen asian järjestäminen kuuluu. Ehdotuksen 51 §:n, 89 §:n ja voimaantulosäännöksen muutokset johtuvat edellä sanotuista tarkistuksista.

Sen perusteella, mitä edellä on esitetty, laki- ja talousvaliokunta ehdottaa kunnioittavasti,

että Eduskunta hyväksyisi hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen näin kuuluvana:

Laki

kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetun lain (603/77) 5 §:n 2 momentti, 8 ja 20 §, 21 §:n 2 ja 3 momentti, 26 §, 49 §:n 1 ja 2 momentti, 52 §:n 1 ja 2 momentti, 63 §, 73 §:n 2 momentti, 77 §:n 1 momentti, 87 ja 91 §, 95 §:n 1 momentti ja 97 §:n 2 ja 3 momentti sekä

lisätään 11 §:ään uusi 2 momentti, (poist.) 53 §:ään uusi 2 (poist.) momentti, 59 §:ään uusi 3 momentti, 81 §:ään uusi 2 momentti ja 89 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 momentti siirtyy 4 momentiksi, seuraavasti:

5, 8, 11 ja 20 §

(Kuten hallituksen esityksessä.)

21 §

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Toimituksessa on suoritettava tarpeellinen ajankäynti (poist.). Jos lunastuksen kohteen

määräämistä varten on toimituksen aikana tarpeen suorittaa tontinmittaus tai yleisen alueen mittaus, rakennuslautakunnan on määrättävä toimitusinsinöörin esityksestä sellainen toimitus suoritettavaksi. Kun lunastetaan omistusoikeus osaan kiinteistöä, sille ei ole määrättävä osalukua eikä manttaalia.

26 ja 49 §
(Kuten hallituksen esityksessä.)

51 §
(Poist.)

52 §
(Kuten hallituksen esityksessä.)

53 §

(2 mom. kuten hallituksen esityksessä.)
(3 mom. poist.)

59 ja 63 §
(Kuten hallituksen esityksessä.)

73 § (uusi)

Kun hakija on luopunut lunastuksesta tai lunastuslupa on kumottu taikka 40 §:n 3 momentissa tarkoitettu sopimus on tehty, lunastus raukeaa. Hakijan pyynnöstä luovutettu kiinteistö tai alue voidaan kuitenkin lunastuksen raukeamisesta huolimatta muodostaa lunastustoimituksessa lunastusyksiköksi rekisteriin merkitsemistä varten edellyttäen, ettei sitä rasita

mikään kiinnitys tai panttioikeus sekä että tämä voi tapahtua kiinteistörekisterijärjestelmän selvyyttä vaarantamatta.

77, 81 ja 87 §
(Kuten hallituksen esityksessä.)

89 §

Lunastustoimituksessa suoritettuun rajankäyntiin (poist.) ei saa hakea erikseen muutosta.

91, 95 ja 97 §
(Kuten hallituksen esityksessä.)

Voimaantulosäännös

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Tätä lakia sovelletaan myös lain voimaan tullessa vireillä olevissa lunastustoimituksissa, joissa loppukokousta ei ole pidetty ennen lain voimaantuloa. Lain 53 §:n 2 momenttia sovelletaan lisäksi sellaisiin lunastustoimituksiin, joissa loppukokous on pidetty ennen lain voimaantuloa, mutta joista aiheutuvia rekisterimerkintöjä ei ole vielä tehty. (Poist.)

(3 mom. kuten hallituksen esityksessä.)

Helsingissä 29 päivänä lokakuuta 1982

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Kaarna, jäsenet Grönholm, Hietala, Ihmäki, A.-L. Jokinen, Löyttyniemi, Malm, Paakkinen, Pihlaja-

mäki, Pohjala, Salminen, Tapiola, Vesteriner ja Vähäkangas sekä varajäsenet Fred ja Skinari.